

Startup'larda Büyüme İkilemi

Büyüme Motorunu (Growth Engine) İnşa Etmek

Her hızlı büyüyen startup'ın önünde kaçınılmaz bir stratejik kavşak durur: **In-House Çekirdek Ekip mi, yoksa Outsource Ekosistemi mi?** Bu karar, yalnızca bir işe alım tercihi değil; şirketin sermaye verimliliğini, pazar hızını ve uzun vadeli değerlemesini doğrudan belirleyen kritik bir strateji sorusudur.

Model Seçimi: Şirket Değerlemesini Belirleyen 4 Kritik Kaldıraç

"In-House vs. Outsource" kararı, sadece bir İK kararı değil; sermaye ve hız optimizasyonudur. Doğru modeli seçmek için dört temel kaldıraç net biçimde analiz etmek gerekir.

Hız (Time-to-Value)

In-House: Ürün ekibiyle saniyelik iterasyon imkânı sunar.

Outsource: İşe alım döngülerini atlayıp anında yayına girme avantajı sağlar.

Esneklik (Scalability)

P&L ve pazar dinamiklerine göre bariyere takılmadan anında küçülme veya büyüme kapasitesi — gerçek elastikiyet budur.

Kurumsal Hafıza (IP)

Kritik 1st-party verinin ve özel attribution modellerinin şirket içinde birikmesi. Outsource'a bırakılamayacak en büyük stratejik risktir.

Finansal Dinamikler

CapEx: Sabit maaş ve yan hak yükü (Overhead).

OpEx: İstenildiğinde durdurulabilir değişken maliyetler.

 Sabit giderleri (Overhead) artırmadan kurumsal zekayı (IP) içeride tutabilen model, en yüksek değerlemeye ulaşır.

Stratejik Teşhis: Yetkinlik mi, Kapasite mi?

Darboğazın kök nedenini yanlış teşhis etmek, büyüme bütçesini doğrudan sermaye kaybına dönüştürür. Reçeteden önce doğru tanıyı koymak şarttır.

Capability Gap

"Nasıl Yapacağımızı Bilmiyoruz"

- **Stratejik Vizyon Boşluğu:** PLG ve MarTech mimarisini uçtan uca kurgulayacak liderlik eksikliği.
- **Veri ve Atıf Çıkmazı:** İleri analitik ve özel attribution modellerini işletecek teknik kasların yokluğu.
- **Bütçe Orkestrasyonu Riski:** Teknoloji yığını (Tooling) optimize edecek know-how yetersizliği.

📌 Reçete: Kıdemli lider transferi veya üst düzey danışmanlık ile entelektüel sermaye inşası.

Capacity Gap

"Biliyoruz Ama Yetiştiremiyoruz"

- **Odak Kayması (Velocity Loss):** Çekirdek ekibin rutin operasyonlarda sıkışarak makro stratejiden uzaklaşması.
- **Test Hızında Çürüme:** A/B test döngülerinin iş gücü sınırları nedeniyle pazar hızının gerisinde kalması.
- **Ölçeklenme Bariyeri:** Sezonsal peak dönemlerinde ihtiyaç duyulan esnek eforun karşılanamaması.

✅ Reçete: Sabit giderleri (CapEx) artırmadan premium ajans entegrasyonu ile çevik icra gücü.

Toplam Sahip Olma Maliyeti (TCO)

Buzdağının görünmeyen yüzü: Adaptasyon ve teknoloji yükü (CapEx), gerçek büyüme maliyetini **2.4 katına** çıkarıyor. Aşağıdaki karşılaştırma, her modelin gerçek yıllık toplam maliyetini ortaya koymaktadır.

Maliyet Grubu	In-House (1 Mgr + 1 Spec.)	Outsource (Premium Ajans)	Hibrit (1 Core Mgr + Ajans)
Tam Yüklü İK Maliyeti (Fully Loaded)	4M – 4.5M ₺/yıl	—	2.7M – 2.8M ₺/yıl
Ajans Retainer & İcra Bedeli	—	3M – 3.5M ₺/yıl	1.2M – 1.5M ₺/yıl
MarTech & Veri Altyapısı (Tooling Stack)	600K – 700K ₺/yıl	—	300K – 400K ₺/yıl
Gizli Fırsat Maliyeti (İşe Alım & Ramp-up)	400K – 500K ₺/yıl	—	200K – 300K ₺/yıl
TOPLAM YILLIK TCO	5M – 5.7M ₺/yıl	3M ₺/yıl	4.5M – 5M ₺/yıl

⚠ In-House modelde görünür maaş maliyeti, gerçek TCO'nun yalnızca %70'ini oluşturur. Tooling, ramp-up kaybı ve fırsat maliyeti hesaba katıldığında rakam ciddi biçimde yükselir.

Hangi Model Ne Zaman?

Her startup'ın büyüme modeli kararı, şirketin **olgunluk seviyesine**, mevcut **yetkinlik portföyüne** ve **finansal koşullarına** göre farklılaşır. Doğru modeli seçmek için aşağıdaki senaryoları değerlendirin.

1

Erken Aşama (Pre-Seed / Seed)

Runway kısıtlı, ekip küçük ve iş modeli hâlâ test aşamasında. **Outsource** modeli en düşük riskli seçenektir; sabit overhead yaratmadan hız ve uzmanlığa erişim sağlanır.

2

Büyüme Aşaması (Series A)

PMF kanıtlandı, kanallar netleşti. Kurumsal hafızayı içeride tutmak için **Hibrit model** idealdir: 1 güçlü in-house lider + çevik ajans desteği.

3

Ölçekleme Aşaması (Series B+)

\$5M+ ARR, tekrar eden büyüme ritüelleri ve güçlü veri altyapısı mevcut. **In-House ağırlıklı** yapıya geçiş; ajansı taktiksel destek için koruma zamanı.

Yönetici Skorkartı

Büyüme Ekonomisi (Unit Economics) ve Operasyonel Sağlık Göstergeleri — bu metrikler, seçilen modelin gerçekten işe yarayıp yaramadığını nesnel biçimde ortaya koyar.

<12 Ay

CAC Payback

Müşteri edinim maliyetinin geri kazanım süresi. 12 ayın altı hedef performans eşliğidir.

%22+

MQL to SQL Conversion

Pazarlama nitelikli leadlerin satış nitelikli leadlere dönüşüm oranı. Hedef: %22 ve üzeri.

3.5x+

Agency ROI / ROAS

Ajans yatırımının geri dönüş çarpanı. 3.5x altı, model değişikliğini tetikler.

<1.5

Burn Multiple

Her 1 ₺ net yeni ARR için harcanan tutar. 1.5 altı verimli büyümeye işaret eder.

2x

Velocity (YoY Growth)

Yıldan yıla büyüme hızı çarpanı. Sürdürülebilir ölçekleme için minimum 2x hedeflenir.

4x

Pipeline Coverage

Satış hedefine karşı mevcut pipeline büyüklüğü. 4x coverage sağlıklı bir büyüme tamponudur.

3 Soruda Doğru Modeli Bulun

Karmaşık analizleri bir kenara bırakın. Aşağıdaki üç kritik soru, çoğu startup CEO'sunun doğru büyüme modelini hızla tespit etmesini sağlar.

1

1 — Runway 18 Ay Altında mı?

EVET → **Outsource** seç. Sabit gider yaratma, maliyet kontrolünü koru.

HAYIR → Sonraki soruya geç.

2

2 — Growth'da Core Yetkinlik Var mı?

EVET → **In-House** güçlendir. Capability zaten mevcut, ölçekle.

HAYIR → Hibrit ile başla. Önce yetkinlik inşa et.

3

3 — \$5M+ ARR ve Ölçekleniyor musun?

EVET → **Hibrit** → **In-House** yol haritasına geç.

HAYIR → Outsource + 1 FTE ile devam et, metrikleri izle.

Neler Ters Gidebilir?

Her modelin kendine özgü kırılganlıkları vardır. Bu riskleri önceden tanımlamak, yönetim planı oluşturmayı ve doğru modeli seçmeyi kolaylaştırır.

! In-House Riskleri

Mis-Hire Maliyeti

Yanlış işe alımın toplam maliyeti ortalama **6 aylık brüt maaşa** eşittir; işe alım, eğitim ve çıkış maliyetleri dahil.

Talent War Baskısı

Senior growth marketer profillerinde yıllık **%40 zam baskısı**; bütçe planlamalarını ve ekip stabilitesini tehdit eder.

Scalability Açığı

Sezonsal peak dönemlerinde sabit ekip kapasitesinin yetersiz kalması; fırsat maliyeti olarak doğrudan gelire yansır.

Velocity Kaybı

Yeni işe alımların onboarding süreci **3–6 ay** alır; bu süre zarfında pazar hızı fırsatları kaçırılır.

! Outsource Riskleri

Agency Churn

Ajansların ortalama müşteri ömrü **14 aydır**; her değişimde ilişki yeniden kurulur ve verim düşer.

Data Silosu

First-party data ve özel attribution modelleri ajans tarafında kalabilir; sözleşme bittiğinde stratejik varlık kaybolur.

Institutional Memory Kaybı

Ajans değişiminde birikmiş pazar bilgisi, test geçmişi ve öğrenimler sıfırlanır; yeni başlangıç maliyeti oluşur.

Gizli Operasyonel Yük

Revizyon döngüleri, brief hazırlama ve onay süreçleri in-house ekibin zamanını sessizce tüketir.

CEO'ya 5 Kritik Tavsiye

01

TCO'yu Doğru Hesapla

Görünür maaş maliyetinin **2.4x'i** gerçek maliyettir. Fully loaded headcount hesabı; tooling, ramp-up ve fırsat maliyetlerini mutlaka içermelidir.

02

Capability Gap'i Önce Tanımla

Darboğaz bir **yetkinlik eksikliği mi** yoksa **kapasite yetersizliği mi**? Yanlış teşhis, doğru reçeteyi geçersiz kılar.

03

Hibrit ile Başla

Çoğu startup için optimal başlangıç modeli: **1 güçlü in-house lider + 1-2 uzman ajans**. Bu yapı hem IP biriktirir hem esnekliği korur.

04

Data Ownership'i Korum

First-party data ve attribution modelleri **her zaman şirket içinde** kalmalı. Bu, outsource edilemeyecek tek stratejik varlıktır.

05

18 Ay Sonra Değerlendir ve Optimize Et

CAC payback süresini ve institutional memory birikimini ölç. Metrikler konuştuğunda yapıyı yeniden kurgula; sezgiyle değil, veriyle karar ver.

Büyüme Modelinizi İnşa Etmeye Hazır mısınız?

In-House, Outsource veya Hibrit — doğru model, şirketinizin bugünkü konumuna, hedeflerine ve kaynak gerçekliğine göre belirlenir. Evrensel bir cevap yoktur; ama **evrensel bir süreç** vardır: teşhis et, maliyeti gerçekçi hesapla, veriyle karar ver ve 18 ayda bir gözden geçir.

Teşhis

Capability Gap mi, Capacity Gap mi? Önce kök nedeni doğru tanımla.

Maliyet Gerçekliği

TCO hesabında görünmeyenleri görünür kıl. 2.4x çarpanı her zaman geçerli.

Model Seçimi

CEO karar ağacını kullan. Runway, yetkinlik ve ARR seni doğru modele götürür.

Ölç & Optimize

KPI skorkartını takip et. 18 ayda bir yapıyı veriye dayalı olarak yeniden değerlendir.

Sabit giderleri artırmadan kurumsal zekayı içeride tutan model, en yüksek değerlemeye ulaşır. — **Growth Strategy Framework**